

CBE Z24023255   Fraude

UITSPRAAK

in het geding tussen A., hierna ook te noemen appellante, in deze procedure rechtsgeldig vertegenwoordigd door B. van SKE-advocaten.

en

de examencommissie tandheelkunde en geneeskunde van de faculteit medische wetenschappen, hierna ook te noemen verweerder,

inzake het besluit van verweerder van 20 juni 2024

I. Aanduiding van het bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 20 juni 2024 waarbij aan appellante vanwege fraude tijdens het tentamen van het vak 2.2.3 Mondziekten als onderdeel van de minor van de opleiding Mondzorgkunde de volgende sancties zijn opgelegd:

- > ongeldig verklaring van de onderwijseenheid Mondziekten
- > uitsluiting voor het hertentamen voor de onderwijseenheid voor de rest van het studiejaar 2023-2024 waardoor de herkansing niet meer gemaakt kan worden

II. Zittingsgegevens

Het beroep is behandeld in een openbare zitting op 20 augustus 2024, waar appellante is verschenen met de vervanger van haar raadvrouw: C.. Verweerder is eveneens ter zitting verschenen in de personen van Y. en Z., respectievelijk voorzitter en lid van het dagelijks bestuur van de examencommissie.

III. Ontstaan en loop van het geding

Appellante volgt de opleiding Mondzorgkunde aan de Hanze-hogeschool. Zij volgt een minor bij de opleiding Tandheelkunde van de Rijksuniversiteit Groningen. Tijdens het tentamen van het vak 2.2.3 Mondziekten is een spiekbrieftje aangetroffen in de rekenmachine van appellante.

Verweerder heeft een melding van de examinerator ontvangen over dit vermoeden van fraude.

Appellante is op 6 juni 2024 over dit vermoeden gehoord door verweerder.

Vervolgens heeft verweerder bij besluit van 20 juni 2024 appellante meegedeeld dat zij fraude heeft gepleegd tijdens voornoemd tentamen en zijn aan haar de onder I. genoemde sancties opgelegd.

Via CLRS diende appellante op 5 juli 2024 een beroep in tegen dit besluit. Tevens werd een voorlopige voorziening gevraagd. Op 10 juli 2024 is het verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen. Het is appellante toegestaan om deel te nemen aan het hertentamen, waarbij de uitslag pas bekend wordt gemaakt indien het beroep gegrond wordt verklaard. Vervolgens heeft op 24 juli 2024 een schikkingssprek plaatsgevonden. Een schikking is echter niet tot stand gekomen. Daarna is het beroep is behandeld op de hoorzitting van 20 augustus 2024.

IV. Standpunten van partijen

Het standpunt van **appellante**, zoals neergelegd in het beroepschrift en ter zitting toegelicht komt, samengevat, op het volgende neer. Appellante volgt vanuit de opleiding Mondzorgkunde aan de Hanze-hogeschool een minor bij de opleiding Tandheelkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Na afronding van de minor heeft zij de opleiding Mondzorgkunde afgerond en is zij per 1 september 2024 toegelaten tot de premaster Tandheelkunde. Het vak 2.2.3 Mondziekten is het laatste vak van haar minor dat nog open staat. Tijdens het deeltentamen van dit vak is een

spiekbrieftje aangetroffen in de rekenmachine van appellante waarna het bestreden besluit is genomen.

Aan dit besluit kleven formele gebreken. Zo mist een deugdelijke evenredigheidsoverweging. Dit is echter wel vereist nu er een punitieve sanctie is opgelegd. Volgens verweerder is het onvermijdelijk dat er sancties worden opgelegd bij de vaststelling van fraude. Deze overweging is onnavolgbaar en in strijd met het motiveringsbeginsel. Er had gekeken moeten worden of er een sanctie opgelegd moest worden en zo ja, welke sanctie passend zou zijn.

Verder blijkt niet uit het bestreden besluit dat verweerder de zware gevolgen van het opleggen van de bestraffende sanctie heeft meegewogen bij het bepalen van een passende sanctie. Dit is in strijd met artikel 3:2 Awb. Door het besluit kan appellante namelijk haar minor en daarmee haar opleiding Mondzorgkunde niet voor 1 september 2024 afronden waardoor zij per deze datum niet aan de premaster Tandheelkunde kan beginnen. Het is uiterst onzeker of er een plek is voor appellante bij de premaster Tandheelkunde per 1 september 2025, het eerstvolgende instroommoment. Normaal gesproken is er maar een plek beschikbaar voor studenten zoals appellante die vanuit een honourstraject doorstromen naar de premaster. Mogelijk zal appellante helemaal geen kans meer krijgen om door te stromen. Als dit wel mocht lukken levert het jaar in ieder geval een jaar studievertraging op en ook een jaar vertraging op de arbeidsmarkt. Voor zover deze informatie bij verweerder wel bekend was, is deze niet opgenomen in het besluit of meegewogen in de besluitvorming.

Over de kwalificatie fraude voert appellante het navolgende aan. Voor deze kwalificatie is het volgens verweerder niet van belang of appellante daadwerkelijk profijt heeft gehad van het spiekbrieftje tijdens de toets. Enkel het in bezit hebben van een spiekbrieftje levert volgens verweerder al fraude op. Appellante stelt dat dit in strijd is met de rechtspraak van de Raad van State en verwijst naar de uitspraak van 27 maart 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:1285, r.o. 3.3): *“Het valt niet in te zien hoe een student bij een toets voordeel zou kunnen hebben bij het wegdrukken van een oproep”*.

Uit de bewijsmiddelen is nimmer gebleken dat appellante het spiekbrieftje heeft gebruikt tijdens de toets. Appellante stelt dat zij het spiekbrieftje niet heeft gebruikt. Het brieftje had betrekking op het tweede gedeelte van de toets waar open vragen werden gesteld. Het spiekbrieftje is reeds zeer snel na aanvang van de toets ontdekt en ingenomen. Toen had zij het brieftje nog niet gebruikt zodat er geen enkel voordeel is behaald en het ook niet onmogelijk is gebleken om een oordeel van de kennis, kunde en vaardigheden te vormen. Er is aldus niet voldaan aan de fraudedefinitie waardoor het bestreden besluit niet in stand kan blijven.

Voorts stelt appellante dat als het College de fraude wel aanneemt, verweerder had moeten meewegen dat zij geen profijt heeft gehad van het spiekbrieftje. Nu dit niet is gebeurd levert dit strijd op met het evenredigheidsbeginsel.

Tot slot verzoekt appellante het College om het beroep gegrond te verklaren, het bestreden besluit te vernietigen en de proceskosten te vergoeden.

Verweerder heeft zich blijkens de stukken en ter zitting, als volgt verweerd. Bij het tentamen 2.2.3. Mondziekten was het gebruik van een eenvoudige rekenmachine toegestaan op grond van bijlage 2, sectie A lid 5 Richtlijnen en Aanwijzingen ECTG 2023-2024. Tijdens het tentamen is er een spiekbrieftje aangetroffen in de rekenmachine van appellante die op haar tafel lag. Tijdens het horen van appellante naar aanleiding van de melding van het vermoeden van fraude heeft appellante erkend dat zij een spiekbrieftje in haar rekenmachine had gedaan omdat ze onzeker was of zij de benodigde formules zou kennen. Vervolgens is het bestreden besluit genomen. Volgens artikel 9.18 lid 1 OER wordt onder fraude verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt.

Appellante stelt onder verwijzing naar de uitspraak van ABRvS van 27 maart 2024 dat zij geen gebruik heeft gemaakt van het spiekbrieftje, er geen voordeel van heeft gehad waardoor er geen sprake is van fraude. Verweerder bestrijdt dit standpunt. In de casus van voornoemde uitspraak kon de fraude niet worden vastgesteld omdat niet voldoende bewezen was dat de werkende mobiele telefoon ook daadwerkelijk tot fraude heeft geleid. Deze casus is daarmee niet vergelijkbaar. Immers, doordat appellante met een spiekbrieftje op tafel het tentamen maakte,

wordt verweerder in de mogelijkheid beperkt om een juist oordeel (geheel of gedeeltelijk) te vormen over haar kennen en kunnen. Verweerder kan niet met zekerheid vaststellen of appellante de spiekbrief niet heeft gebruikt en dus ook niet of zij geen voordeel van het spiekbriefje heeft gehad. Het enkele feit dat de spiekbrief op tafel lag beperkt de goede oordeelsvorming. Ook als pas later tijdens het tentamen opgaven waren waar appellante de inhoud van de spiekbrief kon gebruiken, kon zij nog door het lezen van de spiekbrief vlak na aanvang van het tentamen voordeel hebben gehad van het lezen hiervan.

Kort na aanvang van het tentamen heeft een surveillant tijdens een steekproef een spiekbriefje aangetroffen in de rekenmachine van een van de deelnemende studenten. Vervolgens heeft er overleg plaatsgevonden tussen de surveillanten en de examinator. Daarna is begonnen met een controle van alle rekenmachines waarbij een spiekbriefje is gevonden in de rekenmachine van appellante. Appellante had nog kunnen besluiten om haar rekenmachine in haar tas te doen voordat zij werd gecontroleerd. Nu zij dit niet heeft gedaan heeft zij het risico genomen om betrappt te worden.

Over de opgelegde sanctie voert verweerder aan dat verweerder op grond van bijlage 1, lid 7 Richtlijnen en Aanwijzingen 2023-2024 een frauderende student kan uitsluiten van deelname aan tentamens voor ten hoogste een jaar. Appellante is uitgesloten van deelname aan de herkansing voor het tentamen 2.2.3. Mondziekten in het studiejaar 2023-2024. Verweerder heeft bij het opleggen van deze sanctie meegewogen dat appellante hierdoor niet per 1 september 2024 kon beginnen aan de premaster Tandheelkunde. Dit zorgt voor studievertraging. Echter, appellante heeft nog mogelijkheden om per 1 september 2025 te beginnen aan de premaster Tandheelkunde of een vergelijkbare opleiding zoals bijvoorbeeld de Verkorte Bachelor Tandheelkunde. Verweerder stelt dat een studievertraging van een jaar in deze situatie aanvaardbaar is gezien de ernst van de handeling die niet past bij het professioneel gedrag van toekomstige tandartsen. De sanctie is mild te noemen en is bovendien de standaard sanctie in geval van fraude. Appellante is slechts uitgesloten voor de herkansing in het studiejaar 2023-2024. Verweerder heeft er niet voor gekozen om haar voor een heel studiejaar uit te sluiten, omdat de studievertraging dan disproportioneel zou worden. Het enkel ongeldig verklaren van het tentamen zou een te lichte sanctie zijn. Het risico op betrappt worden met een spiekbrief zou dan de moeite waard zijn. Een onvoldoende halen of het betrappt worden met een spiekbrief zou dan immers dezelfde consequentie hebben, namelijk een herkansing maken. Verweerder wijst op de ernst van fraude en het belang van integriteit in de praktijkuitoefening van tandartsen.

Verweerder voert samenvattend aan dat er sprake is van fraude en dat er bij het opleggen van de sanctie rekening is gehouden met de belangen van appellante en er een juiste belangenafweging is gemaakt.

Tot slot verzoekt verweerder het beroep van appellante ongegrond te verklaren.

V. Beoordeling

Het College van Beroep voor de Examens (CBE) is van mening dat fraude, waaronder plagiaat, een zeer ernstige overtreding is van de in de wetenschappelijke wereld geldende normen en heeft er begrip voor dat verweerder hier streng tegen optreedt.

In de eerste plaats dient het College te onderzoeken of naar het oordeel van het College sprake is van fraude in de zin van artikel 9.18 lid 1 OER.

Blijkens het bestreden besluit heeft verweerder geoordeeld dat appellante fraude heeft gepleegd tijdens het tentamen van het vak 2.2.3. Mondziekten Er is een spiekbriefje aangetroffen tijdens het tentamen in de rekenmachine van appellante die op haar tafel lag.

Het College stelt voorop dat verweerder, nu het gaat om een belastend besluit, moet aantonen dat appellante fraude heeft gepleegd. Het College oordeelt dat verweerder, anders dan appellante betoogt, buiten redelijke twijfel heeft aangetoond dat in onderhavig geval sprake is van fraude. Appellante heeft het spiekbriefje in haar rekenmachine gedaan met het doel om hiermee haar voordeel te doen. De surveillanten hebben, nadat een spiekbrief in een rekenmachine van een andere student was aangetroffen, besloten om alle rekenmachines die op tafel lagen van de aanwezige studenten te controleren. Bij deze controle is het spiekbriefje in de

rekenmachine van appellante aangetroffen. Het tentamen was toen al enige tijd aangevangen. Naar het oordeel van het College kan op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting niet worden vastgesteld dat appellante het spiekbriefje daadwerkelijk heeft gebruikt. Wel stelt het College vast dat appellante vanaf de aanvang van het tentamen tot het moment waarop het spiekbriefje werd ontdekt de mogelijkheid heeft gehad om dit briefje te gebruiken en zo hiermee haar voordeel te doen. Deze gedraging valt onder de fraudedefinitie van artikel 9.18 lid 1 OER. Het is voor de examinerator geheel of gedeeltelijk onmogelijk geworden om zich een juist oordeel te vormen over het kennen en kunnen van appellante.

Over de opgelegde sancties overweegt het College het navolgende. Verweerder heeft de gepleegde fraude gesanctioneerd met het ongeldig verklaren van het tentamen. Voorts heeft verweerder appellante uitgesloten van deelname aan de herkansing van dit vak gedurende het studiejaar 2023-2024.

Het ongeldig verklaren van het tentamen is er enkel op gericht om de gevolgen van de geconstateerde fraude weg te nemen. De uitsluiting voor het hertentamen komt het College niet onredelijk of onevenredig voor en is in overeenstemming met de Richtlijnen en Aanwijzingen. Verweerder heeft in het licht van het hierin bepaalde een milde sanctie opgelegd waarbij rekening is gehouden met de belangen van zowel appellante als verweerder. Het enkele feit dat het vak 2.2.3. Mondziekten het laatste vak van appellante is van haar opleiding Mondzorgkunde vormt naar het oordeel van het College geen reden om geen bestraffende sanctie op te leggen. Het College volgt verweerder in zijn standpunt dat de bestraffende sanctie op zijn plaats is omdat bij het niet bestraffen van deze vorm van fraude studenten altijd het risico kunnen nemen om een spiekbriefje bij zich te hebben tijdens de eerste tentamenkans. De gevolgen van het behalen van een onvoldoende op de eerste tentamenkans of het vinden van een spiekbriefje zouden hetzelfde zijn als er geen bestraffende sanctie wordt opgelegd. In beide gevallen zouden studenten de herkansing kunnen maken.

Aldus staan de opgelegde sancties niet in onevenredige verhouding tot de geconstateerde overtreding. Gelet op het vorenstaande is verweerder op goede gronden tot zijn besluit gekomen, waardoor het bestreden besluit in stand kan blijven.

VI. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep ongegrond en wijst het verzoek om vergoeding van de proceskosten af.

Aldus vastgesteld op 9 september 2024 door mr. dr. E. van Wolde, voorzitter, dr. mr. P.G. Tassenaar en T.T. Westerhuis, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.E.A. Donkersloot, secretaris.

voorzitter

secretaris

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7.66 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan door belanghebbenden binnen zes weken na toezending van deze beschikking beroep worden aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA Den Haag.